

3. tétel: Oszthatóság, prímek, számrendszerek

I. Oszthatóság:

- Def.: $a|b$, ha $\exists q \in \mathbb{N} : b = q \cdot a$ ($a, b \in \mathbb{N}$)
- Minden szám ellentettje hasonlóan viselkedik
 $\frac{0}{0}$ nem értelmezett, de $0|0$ igen
Pozitívakra $a \leq b$
- Reflexív: $a|a$
- Transitív: $a|b, b|c \Rightarrow a|c$
- $a|b, a|c \Rightarrow a|(b+c)$ és $a|(b-c), a|b \Rightarrow a|c$
- $a|b \Rightarrow a|b \cdot d$; $a|1 \Rightarrow a=1$; $a|b, b|a \Rightarrow a=b$

II. Osztók száma:

- 1 osztó: 1; 2 osztó: prímszám; több osztó: összetett szám
- 0-nak ∞ osztója van
- Négyzetes számok: páratlansok osztó (+ a 0)
- Osztók száma: $a = p_1^{\alpha_1} \cdot \dots \cdot p_n^{\alpha_n} \rightarrow d(a) = (\alpha_1 + 1) \cdot \dots \cdot (\alpha_n + 1)$

III. Oszthatósági szabályok:

- 3/9: számjegyek összege osztható 3-mal/9-cel
- 2^n : utolsó n számjegy osztható 2^n -nel
- 11: páros helyiértékű = páratlan helyiértékű számjegyek összege
- 5/10: utolsó számjegy osztható 5-tel/10-zel
- összetett számokra: pl. 6 osztja a -t, ha 2 és 3 is

IV. Két szám kapcsolata:

- legnagyobb közös osztó: a és b -re a legnagyobb k , melyre $k|a$ és $k|b$
- legkisebb közös többszörös: a és b -re a legkisebb k , melyre $a|k$ és $b|k$
- $\text{LKO}(a, b) \cdot \text{LKT}(a, b) = ab$

